

*Dorsi ossium
multitudinis
causa.*

*Libro 12 de
Vsu partium.*

*Dorsi ossium
non par magni-
tudo, neq. dor-
salis uiae et qua
amplitudo.*

*Foramina ner-
uis emittendis
parata.*

*Vertebrarum
spina.*

tuit dorsum, quamuis id ad stabilitatē & tutā dorsalis medullae sedem satius fuisset: quā neq. lu-
xari, neq. excidere aut distorqueri posset, nisi ita uariē esset articulatū. Verum si rerum Opifex
tantū patiendi pertinacīe animū adhibuisset, neq. in organorū fabrica ullum priorem dignio-
rem uel spectasset scopū, non aliter sanē quā prorsus in compositū simplexq. dorsum creasset.
Quippe si quis lapideum, aut ligneum animal confingit, non aliter dorsum quā unica conti-
nuāq. parte fabricat. Homini uerō dorsum inclinatur, aut erecturo, non erat melius id uni-
uersum unico ossē fabricari. quinimo cum dorsi beneficio hominem multis ac uarijs motibus
agi oporteat, satius fuit hoc ex pluribus constitui ossibus, utcunque etiam hoc nomine iniurijs
magis reddatur obnoxium. Quamobrem uerō dorsum non ex duobus uel tribus ossibus, tam
longis quā in manu est humerus, & ulna cum radio: in crure autem femur, & tibiae os cum fi-
bula: sed ex quatuor & triginta efformetur ossibus, uariē mutū articulatīs, in praesenti subijci-
endum est, à praecipua totius dorsi particula sumpto orationis exordio. Est autem haec^b dor-
salis medulla, quam instar cerebri partibus sub capite locatis esse tunc nitentur ostendere, quum
quarto libro neruorum seriem pertractabimus. Quoniam itaque hanc similiter ut cerebrum,
duro & promptē iniurias repellente munimēto custodiri oportebat, dorsum instar carinae hu-
mano corpori subiectum, omnino insculpi, iterq. simul & tutissimum uallum ac (ut Graeci di-
cunt) *σύνεργον* ipsae, ipsi medullae confici debuit. Huius enim natura cerebro respondet, & noxae
quae hac affecta hominem afficiunt, illis conferuntur, quae cerebro laborante indices oboriri
cernimus. Motus siquidem & sensus omnium partium quae laesae subsunt uertebrae, uitiuntur.
Sed haec quidem neminem latere, Galenus attestatur. Quamobrem uerō diuinus Hippocra-
tes libro de Articulis prodiderit, si plures uertebrae uno ordine inuicem subsequentes transmo-
ueantur, graue esse: si autē una ex ceterarū compage exiliat, perniciosum esse: haudquaquam
perinde notum est omnibus. Hippocrates itaq. causam symptomatis nos edocet. nam si simul
plures uertebrae dimoueantur, ita ut quaeque paululum transmutetur, & sua sede declinet, tunc
circularis, ac proinde non uehemens dorsalis medullae obtinget euersio. Si uerō, inquit, una uer-
tebrarum suo contextu dimoueatur, tunc dorsalis medulla paruo intervallo inflexa, afficietur,
& quae exiliat uertebra ipsam comprimet, nisi sanē & rumpat. Quum itaque dorsalis medulla
angularem, eamq. subitam & acutam flexionem nequeat perferre, dorsum non potuit magnis &
laxis articulis insignem transpositionem habentibus, innoxie moueri. Vnde etiam melius fuit,
ex multis & paruis ossibus quae singula ad motum conferunt, dorsum coaceruari. Ceterum
his ossibus non par adest magnitudo, neque omnibus foramen medullam dorsalem transmi-
tens aequa amplitudine exculpitur. Coordinationis enim occasione melius fuit, minores sem-
per fieri superiores: modo id quod portatur ab aliquo, minus esse conueniat portante. Hinc
igitur^c maximum dorsi ossium sacrum os à Natura creatum est, & ueluti basis quaedam uigin-
ti quatuor uertebribus subijcitur, duobus cōmissum^e maximis ossibus, quae una cum ipso cor-
pus maximē stabiliunt. Secundum uerō dorsi os magnitudine, si à sacro sursum ascendas,^d uer-
tebra est sacro ossi coarticulata, à prima quidem iacēs quarta & uigesima, ipsarumq. in lumbis
uertebRARUM ordine quinta. Porro aliarum singulae quantum posita ab infima discedunt, tan-
tum & mole. Atq. haec magnitudinis diminutio usque ad ipsum caput perficitur, praeterquam
si quando uertebra interueniat paulōm aior subiecta. quod sanē non absq. magno usu fieri,^e pri-
mae ceruicis uertebrae descriptio ostendit, quae illam reliquis ceruicis uertebribus latiore esse
docebit, gratia commodae^f quinti & sexti caput mouentium musculorū insertionis, & secun-
dis scapulum attollentis musculi exortus. Atque inibi etiam articulationis nomine, secundam
ceruicis uertebrae ualidiorem grandioremq. tertia esse audies. Quia uerō Natura nullius oc-
casionē uertebrae in posteriori suorum corporum sede exculpsit, quā ut iter^g dorsali me-
dullae pararet, oportuit sanē foramen magnitudine cum dorsali medulla congruere. Haec au-
tem quum in singulis uertebribus sit impar, & in primis uertebribus maxima (gignendis enim ner-
uis sensum constringitur, attenuaturq.) optimo iure superiorum uertebRARUM foramen inferio-
rum foramine amplius est. Deīn quū superiores uertebrae amplo foramine exculpi debuerint,
& interim alijs innitantur uertebribus, promptē colligitur, illas quoque simul tenues necessariō
extructas esse. Neque dorsali medullae duntaxat uia in uertebribus exculpitur, uerū etiam tri-
ginta neruorum paribus in homine à dorsali principiū ducentibus^h tutissimae uiae foraminaq.
in uertebribus caelantur, quae in neruorum serie exequar. quamuis in priuatis uertebRARUM descri-
ptionibus quaedam illorum foraminum mentio subinde incidet: praecipue quod in omnibus
uertebribus non eadem specie, neque parietiam numero insinuantur. Quum igitur dorsalis me-
dulla ueluti alterum cerebrum omnibus propemodum quae sub capite consistunt organīs ha-
beat, & dorsum ipsi uia & uallum quoque tutum fabricetur, rerum Opifex alia permulta mi-
randaq.

randaq. circa uertebrae molitus est, quippe ex medio po-
instar sepi & ualli totius dorsi: hanc primam proponē-
disq. omnibus passurā, priusquam noxa inferatur cuip-
laedatur. Posterioribus his processibus in plurimis u-
obnascentur, idoneū subditorum propugnaculū, ut quae
friabiliumq. ac durorū, neq. incidi & quassari perinde a-
gulorum processū quos spīne modo extuberare dixim-
inaequalis quodāmodo cernitur, mirifice & hoc pariter
in ijs locis in quibus eandem sedem cum dorsali medul-
aequum erat negligere eius partis dignitatem: neq. in lo-
educi spinas, erat iustum. Quemadmodum neque expe-
sci spinam, neq. e grandibus breuem. Ratione igitur opti-
& magna arteria dorso incumbit, in his dorsi partibus N-
alijs uerō sedibus breuiorē. VertebRARUM quidem lumi-
magna arteria & cōcaua uena suffulcitur, sed ossis sacri m-
men interim praecipuū ei praeciuet organum. Par igitur
tebras thoracis, maximos in lumbis educi, in sacro autē
tebrae quum tenuissimae omnium sunt, non potuere nan-
xiē iniurijs ferendis aptos: quum hi leui occasione propt-
modū itaq. dicti nunc processus spinā efficientes, propu-
cessibus, nimirumⁱ transuersis uertebrae donantur, quae
mouentibus musculis submituntur, quemadmodum & l-
insertionemq. eo uis potissimum iuuant, cuius gratia ge-
montium colliculorumq. ritu extuberare ac educi, prius
uertebRARUM processibus musculi accumbunt cum arteri-
delatis.^j Verū alius quoque tertius usus transuersorum
praedictis accedit, quo aptam costis sedem porrigunt, cu-
sum instar unius corporis ex uertebribus efformari debuit,
tus promptum esset, magnopere laudanda uenit Natura
contrarijs) idoneum construxerit. Omnes enim uerteb-
res exceperis)^k in anterioribus quidem sedibus sibi mu-
tur, posteriori autem sede duplicibus articulis coarttan-
rem compagem nanciscuntur. Moueri itaque uertebrae
mutuō non connascentur, & postica sede non obscuris a-
ratione antrorum ualde inclinari possumus, retrorsum
coegetis membranae, quae uertebRARUM corpora colligant
mento inter uertebRARUM corpora reposito, itaq. corpori
modum à connatis differant. At horum ligaminum natu-
omnium, sequens liber accumulate pertractabit. Quoni-
antrorum retrorsumq. flecti (ita enim infirmum ac insti-
quod satius est, iure praelegit. Ad uniuersa etenim uiae m-
flecti. deīn haec quoque flexio uasis dorso ibidem incumben-
cauae uenae, minus molestiae infert, quum alias plurimum
dorsum anteriori sede ad amissim stringi, merito uertebi-
tur. Cuius autem formae ipsarum sint articuli, una cum his
persunt, iam addemus. Sunt enim in uertebribus pleraeque
turae industriam ostendentes, ob idq. quatuor modō sec-
riē aut obiter enarrandae, quorum primum coll-
dum thoracis, tertium ijs quae in lu-
quartum autem sacro ossi co-
ossi dedicabitur.